

ВПЛИВ ПРОБІОТИЧНОЇ ТА СИНБІОТИЧНОЇ ДОБАВОК НА ПОКАЗНИКИ ГУМОРАЛЬНОЇ ЛАНКИ НЕСПЕЦИФІЧНОЇ РЕЗИСТЕНТНОСТІ ПЕРЕПЕЛІВ

Л. Босаневич, Н. Огородник
sestrybos@gmail.com

Інститут біології тварин НААН, м. Львів, Україна

На сьогодні для зниження собівартості продукції тваринництва, профілактики шлунково-кишкових захворювань й підвищення поживної цінності раціонів широкого застосування набули про- та пребіотичні добавки. Зокрема, встановлено позитивний вплив препаратів, які містять лактобактерії, ентерококи і біфідобактерії та продукти їх життєдіяльності, на перебіг метаболічних процесів в організмі тварин і птиці. Пробіотичні і пребіотичні добавки сприяють синтезу біологічно активних речовин, підвищують активність ензимів, які посилюють перистальтику та секреторну діяльність кишечника, збільшують перетравність й використання поживних речовин корму. Проте, як свідчить аналіз даних літератури, основні закономірності формування показників імунної системи перепелів за дії на організм про- та пребіотиків вивчено недостатньо. Зважаючи на це, метою нашої роботи було дослідження впливу нової пробіотичної добавки та розробленого на її основі синбіотика на активність гуморальної ланки неспецифічної резистентності перепелів.

Експериментальну частину роботи виконували за умов фермерського господарства, на базі якого було підібрано контрольну і чотири дослідні групи перепелів породи Фараон 21-добового віку по 30 птахів у кожній. Упродовж досліджень усім перепелам згодовували стандартний раціон; птиці дослідних груп додавали пробіотичну добавку, яка містила *Lactobacillus acidophilus* і *Enterococcus faecium*, а перепелам другої, третьої та четвертої дослідних груп до пробіотика додавали пребіотик інулін у кількості 1, 2 і 3 % відповідно. Матеріалом для досліджень слугувала кров, яку брали в перепелів на початку (у 21-добовому) і в кінці досліджень (у 77-добовому віці). У сироватці крові визначали вміст циркулюючих імунних комплексів (ЦІК; Гриневич Ю. А., Алферов А. Н., 1981), лізоцимну активність (ЛАСК) з використанням *Micrococcus Lysodeicticus* (Дорофейчук В. Г., 1968) та бактерицидну активність (БАСК) з добовою культурою *E. Coli* (Марков Ю. М., 1968). Цифрові дані опрацьовували за допомогою табличного редактора *Microsoft Office Professional XP*.

Як показали одержані результати, активність лізоциму в сироватці крові перепелів упродовж досліджень практично не змінилась. Водночас було зафіксовано суттєві, хоча й невірні, відмінності БАСК і ЦІК у крові перепелів порівняно з початковим періодом: ці показники зросли на 16,3 та 14,4 % ($P > 0,05$). Слід зазначити, що згодовування пробіотичної добавки не мало значного впливу на ЛАСК, БАСК і вміст ЦІК у крові перепелів. Натомість додавання до стандартного раціону перепелів синбіотичної добавки спричинило стимулювальний вплив на активність гуморальних факторів їх неспецифічної резистентності. Так, згодовування перепелам синбіотика з вмістом 1, 2 та 3 % інуліну, порівняно з контролем, підвищило активність лізоциму, відповідно, на 10,2 ($P > 0,05$), 22,7 ($P < 0,01$) і 23,9 % ($P < 0,01$) й знизило вміст ЦІК, відповідно, на 7,0 ($P > 0,05$), 11,6 ($P < 0,05$) та 7,8 % ($P > 0,05$). Менш виражені різниці спостерігали у птиці другої, третьої та четвертої дослідних груп: БАСК збільшилась, відповідно, на 3,3, 6,4 і 5,3 %. Отримані дані свідчать про те, що синбіотична добавка, яка містила 2 % інуліну, ефективніше впливає на показники гуморальної ланки природної резистентності перепелів породи Фараон. Додавання до стандартного раціону перепелів синбіотика, до складу якого входить 2 % інуліну, сприяє зростанню ЛАСК ($P < 0,01$) і БАСК й зменшенню вмісту в крові ЦІК ($P < 0,05$).